

Mogelijke antwoorden bij de bundel 'Harde noten'

Hoe gebruiken?

Afhankelijk van de beschikbare tijd kunnen de eerste bladzijden van de bundel klassikaal bekeken worden of worden samengevat door de leerkracht.

Belangrijk is om eerst te praten over het toneelstuk en het dan te hebben over pesten in het algemeen. Er zijn niet echt juiste of foute antwoorden op onderstaande vragen. Belangrijk is dat de jongeren actief meedenken over het hoe en waarom van pesten.

Bij reeks twee van de vragen is het raadzaam om de leerlingen eerst in groepjes (bij voorkeur van vier) te laten brainstormen.

De antwoorden hier zijn dan ook slechts standaardantwoorden, op andere vragen hangen de antwoorden af van de mening van de leerlingen.

Na het bekijken

Over het toneelstuk...

Kan je de titel van het toneelstuk verklaren?

Harde noten verwijst naar Kaat, die viool speelt, maar ook naar de uitdrukking 'harde noten kraken'. Iemand die harde noten kraakt maakt moeilijke tijden door.

Vind je het toneelstuk realistisch? Waarom wel/ niet? (eigen mening)

Welke scène vond je herkenbaar, droevig, ...? (eigen mening)

Welke gevoelens riep het toneelstuk bij je op? (eigen mening)

Voor welk personage uit het stuk had je wel of geen sympathie? Waarom? (eigen mening)

Hoe uit het pesten zich bij Kaat? Op welke manieren wordt ze gepest?

Kaat is slachtoffer van het 'klassieke' pesten: haar fietsband wordt lek gestoken, er wordt kauwgom in haar haar geplakt, haar spullen verdwijnen, ze wordt uitgesloten, ... Later wordt ze ook geconfronteerd met cyberpesten.

Kaat veranderde van school. Was dat een oplossing voor het pesten? Verklaar.

In dit geval niet. Soms veranderen leerlingen die gepest worden van school in de hoop dat het pesten dan zal stoppen. Soms gebeurt dit ook. Vanzelfsprekend is de leerling bang om opnieuw gepest te worden en verraadt zijn of haar lichaamshouding (verlegen zijn, zich afzonderen, ...) dit ook. Mogelijke pesters op de nieuwe school hebben hier een neus voor en vinden dan een gemakkelijk slachtoffer in die leerling.

Over pesten...

Wat is het verschil tussen pesten en plagen?

Bij plagen vinden beide partijen het leuk is en is er afwisseling: dan plaagt de ene de andere, dan weer andersom. Plagen is in principe onschuldig, maar kan wel degelijk overgaan in pesten.

Bij pesten liggen de machtsverhoudingen anders: één persoon (of meerdere personen) plaagt (of plagen) steeds één slachtoffer, dat zich hier enorm slecht bij voelt. Pesten is nooit leuk of grappig.

Jongens en meisjes pesten op een andere manier. Leg uit.

Jongens zullen eerder lichamelijk pesten (schoppen, slaan) terwijl meisjes vaker roddelen, iemand uitsluiten, ...

Bij pesten onderscheidt men meestal drie groepen, welke?

De pester(s), de gepeste(n) en de toekijkers (worden ook wel meelopers of toeschouwers genoemd) De toekijkers vormen de grootste groep. Alleen zij kunnen het pesten stoppen.

Welke motieven om te pesten zou iemand hebben?

Men kan pesten uit verveling, uit jaloezie, uit frustratie (bijvoorbeeld door slechte punten, door moeilijke thuissituatie), ...

Denk je dat er op elke school gepest wordt?

Als er gepest wordt, is dat vaak in de klas en op de speelplaats. Op de meeste scholen wordt er gepest, ook al wordt dat soms ontkend door de directie. Soms weten leerkrachten niet dat er gepest wordt, omdat het vaak heel stiekem gebeurt. Heel veel scholen organiseren gelukkig ook acties tegen pesten.

Welke oplossingen zie jij voor pesten in het algemeen? (eigen mening)

Denk je dat iedereen gepest kan worden?

In principe kan iedereen gepest worden. Vaak worden kinderen gepest omwille van opvallende uiterlijke kenmerken (hun gewicht, haarkleur, ...)

Welke gevolgen heeft pesten volgens jou?

Mentale en/of fysieke problemen voor het slachtoffer, die heel lang kunnen aanslepen.

Hoe kwamen die gevolgen aan bod in het toneelstuk?

Kaat voelt zich als opgejaagd wild, huilt thuis, gaat niet graag naar school, wordt onzeker en achterdochtig...

Er wordt wel eens gezegd dat pesten je sterker maakt. Ben jij het daar mee eens? Waarom wel of niet? (eigen mening)

Wat kan je doen als je gepest wordt?

Om het pesten een halt toe te roepen is het eerst en vooral erg belangrijk dat je met iemand (vriend, vriendin, leerkracht, ouder, leerlingenbegeleider, jongerentelefoon...) praat en niet met je verhaal blijft zitten.

Waarom is het zo belangrijk om als groep te reageren tegen pesten?

Het is moeilijk om pesten te stoppen, maar als groep sta je sterk tegen pester(s) en kan je duidelijk maken dat pesten echt niet kan!

Heeft het toneelstuk jouw visie op pesten veranderd? Leg uit! (eigen mening)

